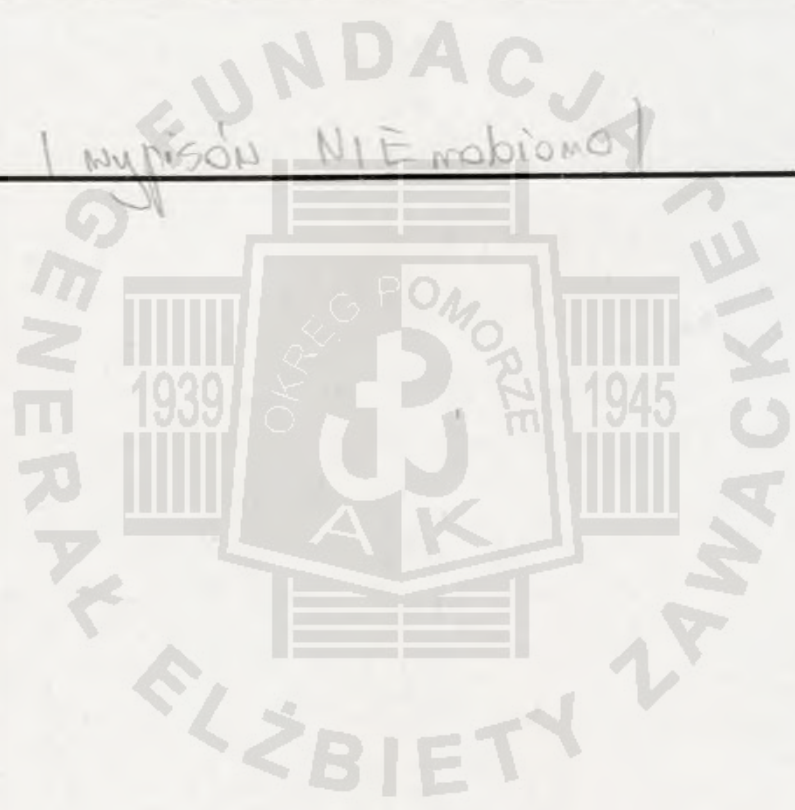


MEMORIAL
General Marii Wittek

lip 2001

1 napison NIE robiomo



adres:
00-236 Warszawa
ul.
tel

AK
K-11

SIAMOWSKA Lofia
zam. Borowska (1946)

563/USK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — SŁAMOWSKA Zofia

... Lem. Borowskie

563/WSK

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja właściwa ✓

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora —

I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację ✓ k. 2, s. 1-2

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”): —

III/1 – dot. rodziny relatora —

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939–1945) —

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 – inne

IV. Korespondencja

1. 2 FAPAK

V. Wypisy ze źródeł [tzw. „nazwiskowe karty informacyjne”] ✓

VI. Fotografie ✓ | reprodukcje/

I/ RELACJA WK AŚCIWA

- Relacje własne, W-wa 1998, mps. 1 kopia, k. 2, s. 2, 12 epz. 1
- Relacje własne, W-wa 2001, mps 1 ksero/ k. 2, s. 3-4



I eg2 JM1a

Fundacja

Archiwum Pomorskie Armii Krajowej

Toruń, Garbary 2

Schemat Relacji W.S.K.

I Dane osobowe

1. Szamowska - Borowska /1946/ Zofia
2. 14.V.1919 Łódź
3. Henryk i Helena z Krzykowskich oboje z pochodzenia obywatele ziemscy; ojciec - inż.rolnik, matka - redaktor
4. 00-336 Warszawa, ul.

II Dane środowiskowe

1. Gimnazjum im.Zofii Wołowskiej /matura 1938/
Akademia Medyczna W-wa 1945-49
2. Uczennica, studentka
3. P.C.K.

III Udział w kampanii wrześniowej

Sanitariuszka w Szpitalu św.Łazarza w W-wie

IV Krótki życiorys "cywilny" okresu lat 1939-1947

Miejsce zamieszkania W-wa, ul.Wspólna 11 m 3 z matką. Zarobkowanie : praca w Polskiej fabryce kostek bulionowych "Instytutu Fermentacyjnego w Warszawie. Od 1939 - 42 byłem opiekunką społeczną z ramienia P.C.K. w Szpitalu Ujazdowskim w Warszawie. W latach 1940-42 w oddziale żołnierzy chorych na gruźlicę. Od 1939 - 44 byłem "dzielnicową" P.C.K. VIII dzielnicy XIII Komisariatu policji polskiej. W 1943-44 r. uczęszczałam na medycynę na tajne kursy Uniwersytetu Poznańskiego w Warszawie.

V Przebieg konspiracyjnej służby żołnierskiej w latach 1939-1945

1. Od IV.1942r. w II Batalionie Szturmowym "Odwet" AK w Warszawie
Data zaprzysiężenia : czerwiec 1943 r.Warszawa, ul.Wspólna 6 m 12.
2. Przysięgę odbierał dowódca Batalionu Juliusz Sobolewski ps."Roman" w obecności kapelana ks.Mieczysława Mielickiego i koleżanek z Sekcji VI sanitarnej : Barbary Gajewskiej, Krystyny Person, Natalii Łusznienko, Janiny Winiarskiej, Haliny Tomczykowskiej, Ewy Rakowicz i Sekcyjnej Anny Wójtowicz.
3. Przez cały czas konspiracji w II Bat.Szturmowym "Odwet"AK dowódca batalionu por.Juliusz Sobolewski "Roman", z-ca bat. por.Romuald Jakubowski "Żegota", instruktorka sanitarna - Hanna Winiarska-Nauman "Grażyna".Liczebność batalionu przed powstaniem -650 w tym dziewcząt 110.

4. Podczas okupacji jako łączniczka przenosiłam prasę i broń. Przeszkolenie w zakresie służby sanitarnej. W Powstaniu na Kolonii Staszica - jako sanitariuszka w szpitalu polowym, Langiewicza 5, Langiewicza 9 a następnie Langiewicza 11. Szpital dwukrotnie spalony. W nocy z 9 na 10 sierpnia wszyscy żołnierze i sanitariuszki wraz z dowódcą przeszli przez Pole Mokotowskie do Śródmieścia /z powodu nieudanych akcji zbrojnych na Kolonii Staszica i braku broni/. Dobrowolnie zostałam wraz z koleżankami z ciężko rannymi, których nie można było zabrać do Śródmieścia. W dniu "zawieszenia broni" przenieśliśmy naszych ciężko chorych do Szpitala Dzieciątka Jezus. Niestety 25 sierpnia cały personel szpitala został wypędzony, pozostało 200 ciężko rannych i chorych bez żadnej opieki. 3 września, po długich staraniach, wróciliśmy do W-wy, do Szpitala Dzieciątka Jezus - /akcja dr. Wagnera/, by dalej opiekować się naszymi rannymi. Wróciły sanitariuszki: Natalia Łusznienko, Krystyna Person i Zofia Szamowska. 25 października jako ostatni ewakuacyjny szpital W-wy opuszczamy płonąca Stolicę. Ja, wraz z ranną koleżanką ewakuuję się do szpitala w Skierniewicach, gdzie pracuję do 19 stycznia 1945 r.
5. Aresztowania - Moja najbliższa rodzina po Powstaniu zostaje wywieziona do Niemiec; do obozu koncentracyjnego Mauthausen-Gusen matka, siostra, szwagier i dwoje małych dzieci - do obozu pracy. Wszyscy mężczyźni z mojej dalszej rodziny zostają aresztowani i wywiezieni do obozów koncentracyjnych, jenieckich lub pracy /np. Stefan Gorski, redaktor, zamordowany w ob.konc.w Mauthausen, por. Wacek Gorski w Katyniu, Leszek Winnicki - w obozie pracy/.
- Członkowie rodziny Borowskich & właściciele ziemscy z województwa wileńskiego - wywiezieni do Kazachstanu.
6. Wszyscy moi krewni i przyjaciele należeli do Armii Krajowej.

VI. Przebieg działalności w org. po AKowskiej

Studiowałam medycynę. Nie działałam w org. po Akowskich

VII. Nie służyłam w formacjach zagranicznych i L W P.

VIII. Krótki życiorys powojenny

Od 19.I.1945 do VI.1949 studiowałam medycynę w Warszawie. W 1946 r. wyszłam za mąż za Mieczysława Borowskiego - żołnierza N.S.Z., studenta Politechniki Warszawskiej. W 1950 r. urodziłam syna - Andrzeja, w 1952 - syna Jacka. Od 1949r. pracowałam jako stypendysta, asystent i z-ca ordynatora w Miejskim Szpitalu Dziecięcym nr 1 przy ul. Kopernika 43 w Warszawie, na pełnym etacie.

Na pół etatu od 1951 do 1985r. w Wydziale Zdrowia Śródmieście na stanowisku kierownika Poradni Dziecięcej, Kopernika 3, Rutkowskiego 12, inspektora d/s pediatrii i kierownika Poradni dla dzieci Nowolipie 15.

W latach 1975-1985 na stanowisku z-cy Dyrektora Stołecznego Ośrodka Matki i Dziecka.

Mój mąż zmarł w 1985 r. Synowie: Andrzej Borowski jest lekarzem, specjalistą chorób dziecięcych. Pracuje w C Z D w Warszawie, Jacek Borowski jest pracownikiem naukowym S G G W.

Od 1986 r. jestem na emeryturze. Od 1989 r. należę do SZŻAK. W Środowisku II Batalionu Szturmowego "Odwet" AK pełnię funkcję sekretarza.

Od 1990 r. udzielam się w Okręgu Warszawa SZŻAK i jestem obecnie Przewodniczącą Komisji Zdrowia.

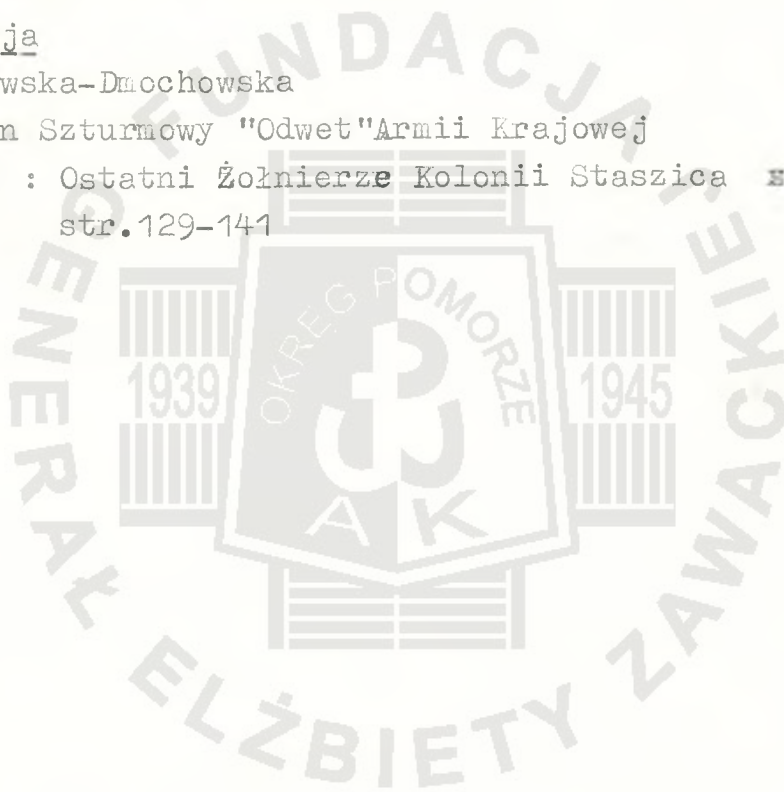
Dokumentacja

Maria Sułowska-Dmochowska

II Batalion Szturmowy "Odwet" Armii Krajowej

Rozdział 3 : Ostatni Żołnierze Kolonii Staszica ~~str. 129-141~~

str. 129-141



II 202
I/1/1

Fundacja

Archiwum Pomorskie Armii Krajowej

Toruń, Garbary 2

Schemat Relacji W.S.K.

I Dane osobowe

1. Szamowska - Borowska /1946/ Zofia
2. 14.V.1919 Łódź
3. Henryk i Helena z Krzykowskich oboje z pochodzenia obywatele ziemscy; ojciec - inż.rolnik, matka - redaktor
4. 00-336 Warszawa, ul. , tel.

II Dane środowiskowe

1. Gimnazjum im.Zofii Wołowskiej /matura 1938/
Akademia Medyczna W-wa 1945-49
2. Uczennica, studentka
3. P.C.K.

III Udział w kampanii wrześniowej

Sanitariuszka w Szpitalu św.Łazarza w W-wie

IV Krótki życiorys "cywilny" okresu lat 1939-1947

Miejsce zamieszkania W-wa, ul.Wspólna 11 m 3 z matką. Zarobkowanie : praca w Polskiej fabryce kostek bulionowych "Instytutu Fermentacyjnego" w Warszawie. Od 1939 - 42 była opiekunką społeczną z ramienia P.C.K. w Szpitalu Ujazdowskim w Warszawie. W latach 1940-42 w oddziale żołnierzy chorych na gruźlicę. Od 1939 - 44 była "dzielnicową" P.C.K. VIII dzielnicy XIII Komisariatu policji polskiej. W 1943-44 r. uczęszczałam na medycynę na tajne kursy Uniwersytetu Poznańskiego w Warszawie.

V Przebieg konspiracyjnej służby żołnierskiej w latach 1939-1945

1. Od IV.1942r. w II Batalionie Szturmowym "Odwet" AK w Warszawie
Data zaprzysiężenia : czerwiec 1943 r.Warszawa, ul.Wspólna 6 m 12.
2. Przysięgę odbierał dowódca Batalionu Juliusz Sobolewski ps."Roman" w obecności kapelana ks.Mieczysława Mielickiego i koleżanek z Sekcji VI sanitarniej : Barbary Gajewskiej, Krystyny Person, Natalii Juszenko, Janiny Winiarskiej, Haliny Tomczykowskiej, Ewy Rękowicz i Sekcyjnej Anny Wójtowicz.
3. Przez cały czas konspiracji w II Bat.Szturmowym "Odwet"AK dowódca batalionu por.Juliusz Sobolewski "Roman", z-ca bat. por.Romuald Jakubowski "Żegota", instruktorka sanitarna - Hanna Winiarska-Nauman "Grażyna".Liczebność batalionu przed powstaniem -650 w tym dziewcząt 110.

4. Podczas okupacji jako łączniczka przenosiłam prasę i broń. Przeszkolenie w zakresie służby sanitarnej. W Powstaniu na Kolonii Staszica - jako sanitariuszka w szpitalu polowym, Langiewicza 5, Langiewicza 9 a następnie Langiewicza 11. Szpital dwukrotnie spalony. W nocy z 9 na 10 sierpnia wszyscy żołnierze i sanitariuszki wraz z dowódcą przeszli przez Pole Mokotowskie do Śródmieścia /z powodu nieudanych akcji zbrojnych na Kolonii Staszica i braku broni/. Dobrowolnie zostałam wraz z koleżankami z ciężko rannymi, których nie można było zabrać do Śródmieścia. W dniu "zawieszenia broni" przeniosłyśmy naszych ciężko chorych do Szpitala Dzieciątka Jezus. Niestety 25 sierpnia cały personel szpitala został wypędzony, pozostało 200 ciężko rannych i chorych bez żadnej opieki. 3 września, po długich staraniach wróciłyśmy do W-wy, do Szpitala Dzieciątka Jezus /akcja dr. Wagnera/, by dalej opiekować się naszymi rannymi. Wróciły sanitariuszki: Natalia Iusznicko, Krystyna Person i Zofia Szamowska. 25 października jako ostatni ewakuacyjny szpital W-wy opuszczamy płonąca Stolicę. Ja, wraz z ranną koleżanką ewakuuję się do szpitala w Skierniewicach, gdzie pracuję do 19 stycznia 1945 r.
5. Aresztowania - Moja najbliższa rodzina po Powstaniu zostaje wywieziona do Niemiec; do obozu koncentracyjnego Mauthausen-Gusen matka, siostra, szwagier i dwoje małych dzieci - do obozu pracy. Wszyscy mężczyźni z mojej dalszej rodziny zostają aresztowani i wywiezieni do obozów koncentracyjnych, jenieckich lub pracy /np. Stefan Gorski, redaktor, zamordowany w ob.konc. w Mauthausen, por. Wacek Gorski w Katniu, Leszek Winnicki - w obozie pracy/.
Członkowie rodziny Borowskich & właściciele ziemscy z województwa wileńskiego - wywiezieni do Kazachstanu.
6. Wszyscy moi krewni i przyjaciele należeli do Armii Krajowej.

VI. Przebieg działalności w org. po AKowskiej

Studiowałam medycynę. Nie działałam w org. po Akowskich

VII. Nie służyłam w formacjach zagranicznych i L W P.

VIII. Krótki życiorys powojenny

Od 19.I.1945 do VI.1949 studiowałam medycynę w Warszawie. W 1946 r. wyszłam za mąż za Mieczysława Borowskiego - żołnierza N.S.Z., studenta Politechniki Warszawskiej. W 1950 r. urodziłam syna - Andrzeja, w 1952 syna Jacka. Od 1949r. pracowałam jako stypendysta, asystent i z-ca ordynatora w Miejskim Szpitalu Dziecięcym nr 1 przy ul. Kopernika 43 w Warszawie, na pełnym etacie.

Na pół etatu od 1951 do 1985r. w Wydziale Zdrowia Śródmieście na stanowisku kierownika Poradni Dziecięcej, Kopernika 3, Rutkowskiego 12, inspektora d/s pediatrii i kierownika Poradni dla dzieci Nowolipie 15.

W latach 1975-1985 na stanowisku z-cy Dyrektora Stołecznego Ośrodka Matki i Dziecka.

Mój mąż zmarł w 1985 r. Synowie: Andrzej Borowski jest lekarzem, specjalistą chorób dziecięcych. Pracuje w C Z D w Warszawie, Jacek Borowski jest pracownikiem naukowym S G G W.

Od 1986 r. jestem na emeryturze. Od 1989 r. należę do SZŻAK. W Środowisku II Batalionu Szturmowego "Odwet" AK pełnię funkcję sekretarza. Od 1990 r. udzielam się w Okręgu Warszawa SZŻAK i jestem obecnie Przewodniczącą Komisji Zdrowia.

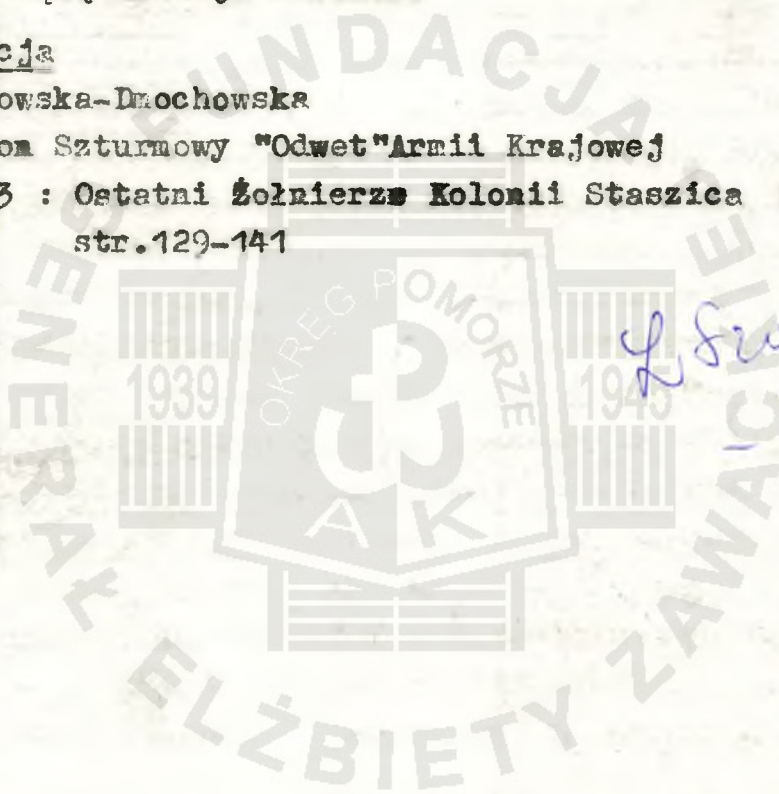
Dokumentacja

Maria Sułowska-Dmochowska

II Batalion Szturmowy "Odwet" Armii Krajowej

Rozdział 3 : Ostatni Żołnierze Kolonii Staszica ~~str.129~~

str.129-141



*L. Francuski -
Borowski*

Warszawa , dnia 2 kwietnia 2001 r.

Archiwum WSK przy Fundacji Archiwum
Armii Krajowej
ul, Wielkie Garbary 2
87-100 Toruń

Wpłynęło dnia 8.6.
Ldż. 2392 HSk 2001

Schemat relacji WSK

- A.1. Szamowska /od 1946/ Zofia
1a. "Zosia"
2. 14.05.1919 r. Łódź
3. Henryk i Helena Krzykowska
ojciec - inżynier rolnik matka - nauczycielka
4. 00-336 Warszawa ul,
B.1. Matura ogólnokształcąca rok 1938 r.
1938 - 39 Uniwersytet Warszawski -Fizyka
C. Sanitariuszka w szpitalu św.Łazarza po kursach PCK
D. Warszawa ul. Wspólna 11 m 3. Praca jako opiekunka żołnierzy
w Szpitalu Ujazdowskim na Oddziale Chirurgii Plastycznej
i Gruźlicy z ramienia PCK. 1943 -44 Uniwersytet Poznański
w Warszawie wydział Medycyny.
E. 1.Od 1942 r. /luty/ II Batalion Szturmowy "Odwet"
2. Odbierał dowództwa II Batalionu Szturmowego "Odwet"
ppor. Juliusz Sobolewski pseud."Roman" w domu mojej
przyjaciółki Barbary Gajewskiej w Warszawie przy ul.
Wspólnej 6 m 3
3. Od 1942 byłam w VI Sekcji sanitarnej IIBatalionu Sztur-
mowego "Odwet" drużynowa Hanna Winiarska pseudo "Grażyna"
sekcyjna Anna Wójtowicz pseudo "Ania". W okresie od 1942 r
1944 r. odbywałam przeszkolenie sanitarne wraz z wymienionym
koleżankami z VI Sekcji Sanitarnej: Barbara Gajewska,
Krystyna Person, Natalia Łusznienko, Ewa Rachowicz,
Równocześnie pełniłyśmy funkcję łączniczek przenosząc
gazetki i broń.
Od 1 sierpnia 1944 r. w czasie Powstania Warszawskiego
pełniłam funkcję sanitariuszki w szpitalach polowych
Na Kolonii Staszica przy ul. Langiewicza 5, 11 i 9 do których
przenosiłyśmy rannych z powodu pożaru.

5/1/4

11 sierpnia 1944 r. dowódca wspólnie z żołnierzami zmuszony był opuścić Kolonię Staszica z powodu braku broni, przeszli do Śródmieścia przez Pole Mokotowskie. Pozostało ciężko rannych 7 powstańców, 5 sanitariuszek m.in. i ja. W czasie chwilowego zawieszenia broni, przenieśliśmy rannych do Szpitala Dzieciątka Jezus gdzie zmarło 3 powstańców a reszta została przymusowo ewakuowana 27 sierpnia poza granice Warszawy. W szpitalu pozostało 202 rannych powstańców. Z dwoma koleżankami z Natalią Łusznienko i Krystyną Person powróciliśmy do Szpitala aby opiekować się pozostałymi rannymi. Po Powstaniu Warszawskim w dwa tygodnie po kapitulacji wyszliśmy z rannymi do Skierniewic.

19 stycznia 1944 r. wróciłam do Warszawy i wstąpiłam na Wydział Lekarski Uniwersytetu Warszawskiego którym ukończyłam w 1949 r.

IX. W 1949 r. ukończyłam Wydział Lekarski na Uniwersytecie Warszawskim i rozpoczęłam pracę w Szpitalu Dziecięcym w Warszawie przy ul. Kopernika 43. Specjalizowałam się w pediatrii i zdałam egzamin na II stopień chorób dziecięcych. Równocześnie pracowałam od ~~1949~~ 1949 do 1992 r. pracowałam na pół etatu w Wydziale Zdrowia Warszawa - Śródmieście jako Kierownik Poradni Dziecięcej i Inspektor Pediatrii. W 1975 r. ze względu na stan zdrowia przestałam pracować w Szpitalu i zostałam Wicedyrektorem Stołecznego Ośrodka Matki i Dziecka. Zamąż wyszłam w 1946 r. za inżyniera chemika Mieczysława Borowskiego. Mam dwóch synów Andrzeja ur. 1950 r. i Jacka ur. w 1952 r. W 1980 r. wstąpiłam do "Solidarności". W 1985 r. przeszłam na emeryturę pracując w dalszym ciągu na pół etata.

W 1987 r. zaczęłam się spotykać z kolegami z Powstania Warszawskiego w 1989 r. wstąpiłam do Światowego Związku Żołnierzy AK i założyliśmy Środowisko II Batalionu Szturmowego "Odwet". Od początku zostałam wybrana jako ~~skarbnik~~ skarbnik a następnie sekretarz a obecnie pełnię funkcję wiceprzewodniczącej naszego Środowiska. W Okręgu Warszawa od początku pełniłam funkcję przewodniczącej Komisji Sanatoryjnej a obecnie jestem przewodniczącą Komisji Zdrowia Okręgu Warszawa SZŻA.

zał. Fotografie z lat młodzieńczych.

Instytut Historii i Kultury
SZŻA
Przewodnicząca Komisji Zdrowia
Zofia Szamowska-Borowska

II Materiały uzupełniające relację

- Nekrologi Z. Borowski, 2005, k. 2, s. 1-2



W dniu 17 sierpnia 2005 roku
zmarła, przeżywszy 86 lat

Ś.P.

Zofia Borowska
z domu Szamowska

lekarz pediatra, wieloletni pracownik
Warszawskiego Szpitala dla Dzieci
przy ul. Kopernika i Stołecznego Ośrodka Zdrowia.
Żołnierz AK batalionu „Odwet”.
Uczestnik Powstania Warszawskiego

Nabożeństwo żałobne odbędzie się
w dniu 22 sierpnia 2005 roku o godz. 12.10
w kościele św. Krzyża przy ul. Krakowskie Przedmieście,
skąd nastąpi odprowadzenie na cmentarz
w Starej Miłosnej.

Pograżeni w smutku
synowie wraz z rodzinami

Z żalem zawiadamiamy,
że dnia 17 sierpnia 2005 r.
zmarła

Ś. † P.

**ZOFIA
BOROWSKA-SZAMOWSKA**

por. AK ps. „Zosia”,
lekarz medycyny

Uczestniczka Powstania Warszawskiego
w II Batalionie Szturmowym „Odwet”,
wieloletnia przewodnicząca Komisji Zdrowia
Okręgu Warszawa ŚZŻAK.

Msza żałobna zostanie odprawiona
w kościele św. Krzyża
dnia 22 sierpnia o godz. 12.10

**Prezydium Zarządu Okręgu
Warszawa ŚZŻAK**

W KORESPONDENCA 2 FAPAK



MEMORIAL

Generał Marii Wittek

Toruń 6 IX 2001 r.

Pani Zofia Szamowska-Borowska

ul.

00-336 Warszawa

1.dz.2958 WSK 2001

Szanowna Pani,

Do naszego Archiwum za pośrednictwem p. I. Kuczyńskiej wpłynęła relacja z przebiegu Pani służby wojennej. Została ona dołączona do Pani teczki osobowej o numerze inwentarza 563/WSK. Zapoznałam się z Pani relacją i w związku z tym chciałam Panią prosić o uzupełnienie kilku informacji: jaki pseudonim Pani miała; w jakich latach dokładnie pracowała Pani w fabryce kostek bulionowych; kto wprowadził Panią do konspiracji; czy posiada Pani jakieś odznaczenia. Proszę także o przesłanie dokumentów lub ich kserokopii związanych z Pani służbą wojenną (np. legitymacje odznaczeń, oświadczenia świadków itp.), a także z Pani życiem prywatnym (np. metryka urodzenia, świadectwa szkolne, świadectwo ślubu, zaświadczenia z pracy itp.). Może zechciałaby Pani także napisać coś o znanych Pani kobietach-żołnierzach? Zależy nam na wszelkich informacjach dotyczących kobiet-żołnierz, które mogą wzbogacić zbiory naszego Archiwum.

Szanowna Pani, dziękuję za kontakt z nami, przesyłam serdeczne pozdrowienia i mam nadzieję, że zechce Pani z nami współpracować.

Z wyrazami szacunku

Dorota Kromp
Dorota Kromp

Dokumentalistka Archiwum WSK

Załącznik:

- 1) Ulotka informacyjna o FAPAK
- 2) Ulotka wydawnicza

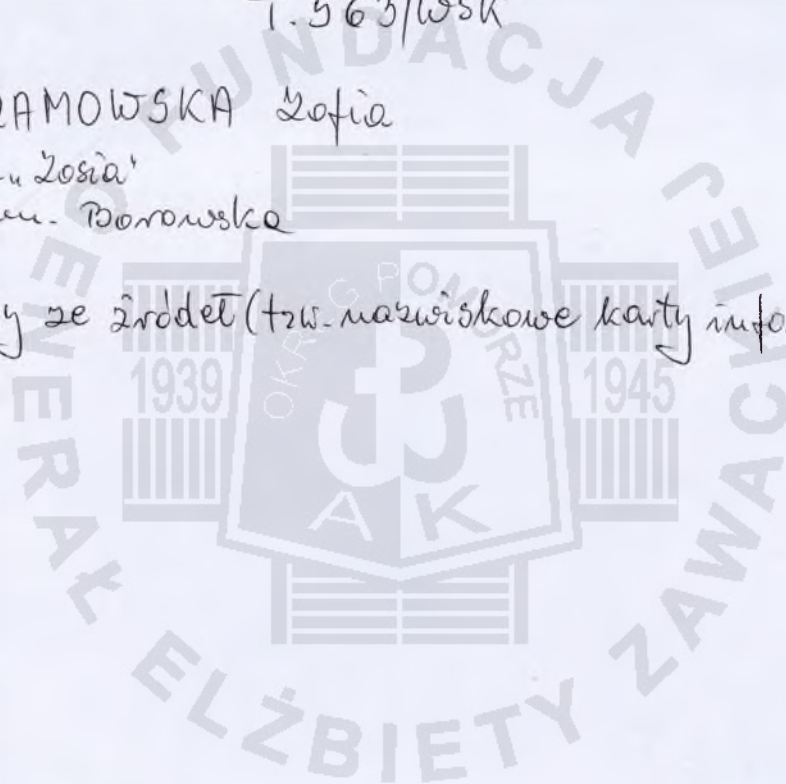
T. 563/WSK

AK
W-wa

SZAMOWSKA Zofia

ps. "Zosia"
Sam. Borowska

V Wypisy ze źródeł (tw. nazwiskowe karty informacyjne)



Szamowska Zofia ps. "Zosia" Warszawa
ur. 1919 zen. Borowska AK
w "Odwecie" od IV 1942 - VI sekcja
sanitarna. Powstanie punkt sanitarny
Langiewicza 5. Przemoczenie rannych do
Szpitala Dzieciątka Jezus. Ewakuowana
z rannymi koleżankami Luszenko i B Jaskulak
do Grochowa później do Skierniewic

Maria Sutowa Dmochowska
II Batalion Szturmowy "Odwet"

DRut 2001

Armi Krajowej
rok wyd 1993 str 274

T: 563 | WSK

AK
W-wa

SZAMOWSKA Zofia
z domu Bonowska

VI Fotografie - 1 | reprodukcje |







SZANOWSKA Zofia

Firma Handlowo - Usługowa
„DIADA”
86-200 Chelmno-Grubno
Tel. 86 - 28 - 48